

ИНТЕРВЮ
СДРУЖЕНИЕ НА АРХИТЕКТИТЕ-ПРОЕКТАНТИ В ЗАЩИТА НА АВТОРСКОТО
ПРАВО В АРХИТЕКТУРАТА (САПЗАПА) – БЪЛГАРИЯ
И Г-Н ЙОРДАН ПОЛИТОВ

Г-н Йордан Политов е юрист и експерт в областта на интелектуалната собственост.

1. Моля, разкажете ни повече за Вашата ОКУП - кратко представяне

Сдружение САПЗАПА – България, е вписано със заповед на Министъра на културата в Регистъра на организациите за колективно управление на права (ОКУП), съгласно ЗАПСП, като регистрирана ОКУП на архитекти-проектанти. В правоспособността на Сдружението попада колективното управление, включително защитата на авторски права върху целия спектър от произведения отнасящи се до архитектурата, в това число построени сгради и техните проекти.

Сдружение САПЗАПА предоставя консултации по чл. 15, ал. 2 от ЗАПСП при отправено искане от всеки собственик на сграда или друго съоръжение преди извършване на промените в произведението на архитектурата (напр. при преустройство). На основание чл. 24, ал. 1, т. 15 от ЗАПСП Сдружение САПЗАПА задължително съгласува предварително всяко свободно използване на сграда - произведение на архитектурата, или на план на такава сграда с цел реконструкция ѝ (напр. при основен ремонт).

2. Какви са основните проблеми и предизвикателства, които българските архитекти срещат в своята дейност по отношение на правата на интелектуална собственост?

Архитектите-проектанти трудно се ориентират при упражняването на авторските им права върху произведения на архитектурата, както при сключването на договори за възлагане на проектиране, така и при защитата от нарушение.

Отделно от това сред представителите на държавната и местната власт (ведомства, общини и др., които са най-честите възложители на строителството) съществува неразбиране по отношение на правата на интелектуална собственост на архитектите. Постоянна практика, например, е да се предоставя за попълване от архитект декларация, че „се отказва“ от авторските си права върху даден проект/обект, което е в пълно противоречие със ЗАПСП.

Това налага както промяна в практиката на общините, административните органи (напр. ДНСК) и на съда, така и известни законодателни промени в ЗАПСП, ЗУТ и ЗОП. В тази връзка съществува и остра необходимост от обучения на лицата, вземащи решения в съответните институции, за разяснение на основните понятия свързани с авторските права върху произведенията на архитектурата.

3.Какви са приоритетите пред Сдружение САПЗАПА за следващата година?

Сдружение САПЗАПА ще продължи да разяснява и защитава пред обществото и компетентните държавни и общински органи същността на авторското право върху произведенията на архитектурата и произтичащите от тях задължения на всички ползватели на тези произведения, и ще продължи да полага усилия за издигането на престижа на архитектите-проектанти в инвестиционното проектиране.

4.Моля, разкажете ни повече за Вашият опит.

Първите си стъпки в областта на интелектуалната собственост направих в периода от 2006 до 2010 г. като юрисконсулт и експерт по индустриалната собственост в Патентно ведомство. Работих последователно в правен отдел и в отдел международна дейност, като изготвях актове на председателя на ведомството, осъществявах процесуално представителство пред съда и участвах в международни и европейски проекти. Преминах специализирано обучение на Европейското патентно ведомство и успешно положих пред Патентно ведомство двата изпита за представител по индустриална собственост - в областта на марките и промишлените дизайни, и в областта на изобретенията и полезните модели. От 2010 г. в продължение на 10 години осъществявах професионална дейност на адвокат и представител по индустриална собственост, а от средата на 2020 г. и в момента съм правен консултант и съветник. Практиката ми обхваща както въпроси свързани с търговските марки и промишлените дизайни, така и с авторските права и патентите за изобретения. Акцент в дейността ми са също преговорите и изготвянето на различни договори и споразумения.

Опитът ми е базиран на водените през годините стотици съдебни дела, изготвените хиляди проекти на договори и становища, множеството извършени експертни патентни проучвания, проучвания за марки, подадени заявки, участия в специализирани

производства, като и добрата комуникация с клиентите (част от проектите, по които съм работил са достъпни на моят личен сайт - <https://www.politov.eu>).

5.Какви са основните проблеми и предизвикателства, които българските предприятия и творците срещат в своята дейност по отношение на правата на интелектуална собственост?

Основните проблеми и предизвикателства на предприятията, авторите и изобретателите са свързани с достъпа до професионална и навременна помощ от опитни експерти на разумна цена, както и осведомеността им относно интелектуалната собственост и нейното управление.

6.Какви са приоритетите пред Вас за следващата година?

Намерението ми е да продължа да популяризирам въпросите на авторското право сред българските архитекти, включително чрез Сдружение „САПЗАПА“. Също така смятам да обединя усилия с други колеги – опитни юристи в областта на интелектуалната собственост, с цел разширяване на възможностите за оказване на правно съдействие и на портфолиото от проекти.

INTERVIEW

BULGARIAN ASSOCIATION OF ARCHITECTS FOR COPYRIGHT PROTECTION IN ARCHITECTURE (BAACPA) AND MR. YORDAN POLITOV

Mr. Yordan Politov is a lawyer and expert in the field of intellectual property.

1.Please tell us more about your CMO.

The BAACPA registered in the Register of Organizations for Collective Management of Rights (CMO) by order of the Minister of Culture in, according to the Act on Copyright and Related Rights (ACRR), as a registered CMO of architects and designers. The Association's legal capacity includes collective management, including copyright protection on the entire spectrum of works related to architecture, including constructed buildings and their designs.

The BAACPA provides consultations under Art. 15, para. 2 of the ACRR upon request from any owner of a building or other facility before making changes to the architectural work (e.g. during reconstruction). Based on Art. 24, para. 1, item 15 of the ACRR, BAACPA must coordinate in advance any free use of a building - a work of architecture, or of a plan of such a building for the purpose of its reconstruction (e.g. during major renovations).

2. What are the main problems and challenges that Bulgarian architects encounter in their activities regarding intellectual property rights?

Architectural designers find it difficult to navigate the environment when exercising their copyrights on architectural works, both when concluding contracts for design assignments and when protecting against infringement.

Apart from this, among representatives of state and local authorities (departments, municipalities, etc., which are the most frequent construction clients), there is a misunderstanding regarding the intellectual property rights of architects. We often encountered, for example, that an architect must fill out a declaration by which he waives his copyrights with regards to a project/object, which is in complete contradiction with the ACRR.

This requires both a change in the practice of municipalities, administrative bodies (e.g. The Directorate for National Construction Control (DNSC)) and the court, as well as certain legislative changes in the ACRR, the Spatial Development Act and the Public Procurement Act. In this regard, there is also an urgent need for the training of decision-makers in the relevant institutions who should be able to explain the basic concepts related to copyright of architectural works.

3. What are the priorities of the BAACPA for the next year?

The BAACPA will continue to explain and defend before the public and the competent state and municipal authorities the essence of copyright on architectural works and the resulting obligations of all users of these works and will continue to make efforts to raise the prestige of architectural designers in investment design.

4. Please tell us more about your experience.

I took my first steps in the field of intellectual property in the period between 2006 and 2010 as a legal advisor and an expert in industrial property at the Bulgarian Patent Office. I worked

successively in the legal department and in the international affairs department, preparing acts of the chairman of the office, providing procedural representation before the court and participating in international and European projects. I underwent specialized training at the European Patent Office and successfully passed the two exams for an industrial property representative before the Patent Office - in the field of trademarks and industrial designs, and in the field of inventions and utility models.

After 2010, for a period of 10 years, I worked as a lawyer and industrial property representative, and from mid-2020 onward I am a legal consultant and advisor. My practice covers issues related to trademarks and industrial designs, as well as copyright and patents for inventions. My activities also focus on negotiations and drafting various contracts and agreements.

My experience is based on hundreds of court cases conducted over the years, thousands of draft contracts and opinions prepared, numerous expert patent searches, trademark searches, filed applications, participation in specialized proceedings, as well as good communication with clients (some of the projects I have worked on are available on my personal website - <http://www.dimitarvelchev.com>).

5. What are the main problems and challenges that Bulgarian enterprises and creators encounter in their activities regarding intellectual property rights?

The main problems and challenges of enterprises, authors and inventors are related to access to professional and timely assistance from experienced experts at a reasonable price, as well as their awareness of intellectual property and its management.

6. What are your priorities for the next year?

My intention is to continue to promote copyright issues among Bulgarian architects, including through the Bulgarian Association of Architects for Copyright Protection in Architecture (BAACPA). I also plan to join forces with other colleagues – experienced lawyers in the field of intellectual property, in order to expand the opportunities for legal assistance and the portfolio of projects.